

PROKURORŲ ETIKOS KOMISIJA

IŠVADA DĖL PROKURORO S. T. VEIKSMŲ

2018 m. spalio 1 d. Nr. 1.6-10
Vilnius

Prokurorų etikos komisija (toliau – Komisija) 2018-09-18 posėdyje, dalyvaujant Komisijos pirmininkui Martynui Jovaišai, Komisijos nariams Vaidotui Beniušui, Editai Gruodytei, Agnei Stankevičiūtei, Antanui Stepučinskui, Irmai Zaikienei ir Aistei Žilinskienei, sekretoriaujant Gintarei Bliujienei (Komisijos sekretorė), išnagrinėjusi R. S. (toliau – ir pareiškėjas) 2018-08-14 skundą, adresuotą Komisijai, ir tos pačios dienos skundą, adresuotą generaliniam prokurorui,

n u s t a t ė:

Abiejuose skunduose pareiškėjas prašo *pradėti tarnybinį patikrinimą dėl prokuroro profesinės etikos kodekso pažeidimo; pripažinti pažeidimą ir patraukti drausminėn atsakomybėn prokurorą* (toliau – prokuroras) S. T.

Generaliniam prokurorui adresuotas pareiškėjo skundas generalinio prokuroro 2018-08-14 rezoliucija perduotas nagrinėti Komisijai.

Komisija, susipažinusi su R. S. skundais, konstatuoja, kad jie savo turiniu iš esmės yra identiški, todėl nagrinėjami kaip vienas skundas.

Skunduose R. S. anksčiau nurodytus prašymus grindžia tuo, kad prokuroras S. T. pareiškėjui į jo 2018-07-20 pareiškimą *dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo* 2018-07-30 atsakyme (aiškinamajame rašte) nurodydamas, jog jis (pareiškimas) yra tuo pačiu klausimu, kuris išnagrinėtas 2016-10-14 prokuroro nutarime atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą, pareiškėjo vertinimu, ignoruodamas jo nurodytas kaip naujas aplinkybes ir atsisakydamas jas tikrinti, neišaiškino jam (pareiškėjui) teisės, kam ir kokia tvarka tokį sprendimą galima apskūsti. R. S. teigia, kad neišaiškindamas savo *procesinio sprendimo apskundimo tvarkos*, prokuroras S. T. elgėsi aplaidžiai, nesąžiningai, demonstravo išankstinį nusistatymą prieš pareiškėją ir taip pažeidė Prokurorų etikos kodekso 5.1.1, 5.2.1, 5.4.1, 5.8.1, 5.8.3, 5.9.3 ir 8 punktuose nurodytų principų reikalavimus. Pareiškėjas taip pat skunde pabrėžė, kad jis neskundžia prokuroro priimtų procesinių sprendimų – jam žinoma, kad jie skundžiami Baudžiamojo proceso kodekse (toliau – BPK) nustatyta tvarka.

Kartu su skundu pareiškėjas pateikė prokuroro S. T. 2018-07-30 rašto kopiją. Šiame rašte pareiškėjui išaiškintos priežastys, dėl kurių jo 2018-07-20 pareiškimas įvertintas kaip kartotinis ir paliktas nenagrinėtas. Prokuroro 2018-07-30 rašte jo apskundimo tvarka nenurodyta.

Prokuroras S. T. 2018-09-04 rašte Komisijai paaiškino, kad 2018-07-24 prokuratūroje buvo gautas nagrinėti R. S. 2018-07-20 pareiškimas „Dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo“. Susipažinęs su pareiškimu prokuroras nustatė, kad jis yra tuo pačiu klausimu, dėl kurio R. S. į prokuratūrą kreipėsi 2016-10-04 ir kuris buvo išnagrinėtas prokuroro 2016-10-14 nutarime atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą. Vilniaus miesto apylinkės teismo ikiteisminio tyrimo teisėjo 2016-12-27 nutartimi R. S. skundas dėl prokuroro 2016-10-14 nutarimo buvo atmestas. 2018-07-20 pareiškime R. S. nenurodė jokių naujai paaiškėjusių aplinkybių bei nepateikė įtikinamų argumentų, leidžiančių abejoti ankstesnio sprendimo pagrįstumu, o nurodė tas pačias aplinkybes, kurios jau buvo žinomos ir išnagrinėtos įstatymų nustatyta tvarka bei dėl jų yra įsiteisėjęs sprendimas. Atsižvelgdamas į tai, kad R. S. yra *pasinaudojęs visomis ginčo išsprendimo įstatymų nustatyta tvarka galimybėmis*, prokuroras 2018-07-30 raštu jam išaiškino BPK 168 straipsnio nuostatas ir vadovaudamasis generalinio prokuroro 2008-01-03 įsakymu Nr. 1-3 patvirtinto Asmenų

aptarnavimo Lietuvos Respublikos prokuratūroje tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 53.3 papunkčiu pranešė, kad 2018-07-20 pareiškimas laikytinas kartotiniu, todėl paliekamas nenagrinėtas. Pareiškėjui nebuvo išaiškinta nurodyto atsakymo apskundimo teisė, nes pagal Aprašo 73 ir 67 punktus, toks informacinio pobūdžio atsakymas neskundžiamas ir apskundimo tvarka nenurodoma.

Komisija, sprendama, ar prokuroras S. T., 2018-07-30 atsakyme pareiškėjui nenurodęs jo (atsakymo) apskundimo tvarkos, nepadarė Prokurorų etikos kodekso reikalavimų pažeidimų, kaip reikšmingas aplinkybes (duomenis) vertina tai, kad:

1. Informacinės prokuratūros sistemos duomenimis, prokurorui S. T. aukštesnysis prokuroras R. V. 2018-08-27 išnagrinėjo R. S. 2018-08-17 skundą dėl prokuroro (S. T.) 2018-07-30 rašto. Aukštesnysis prokuroras 2018-08-27 atsakyme R. S. išaiškino, kad skundžiamu prokuroro S. T. aiškinamuoju raštu pareiškėjo 2018-07-20 pareiškimas buvo pagrįstai paliktas nenagrinėtas, remiantis Aprašo 74 punktu (prokuroras S. T.) neturėjo pagrindo priimti nutarimą ir pagrįstai buvo pateiktas *motyvuotas informacinio pobūdžio atsakymas*. Klausimas dėl informacinio pobūdžio rašto neatitikties teisės aktuose numatytiems turinio reikalavimams šiuo metu yra perduotas spęsti Prokurorų etikos komisijai.

2. Aprašo 67 punkte nustatyta, kad jeigu išnagrinėtas prašymas ar skundas iš esmės ar iš dalies netenkinamas, pateikiant motyvuotą atsakymą nurodomos teisės aktų nuostatos, kuriomis grindžiamas sprendimas, ir apskundimo tvarka. *Jeigu pareiškėjas yra išnaudojęs ginčo išsprendimo įstatymų nustatyta tvarka galimybes, apskundimo tvarka nenurodoma*.

3. Aprašo 72 punkte nustatyta, kad prokuroro ar prokuratūros darbuotojo pagal kompetenciją per teisės aktų nustatytą terminą pateikti *informacinio pobūdžio atsakymai*, su vidaus administravimu susiję sprendimai, taip pat atsakymai, nesukeliantys pareiškėjui teisinių padarinių, *neskundžiami*.

4. Aprašo 73 punkte nustatyta, kad jeigu pareiškėjas yra pasinaudojęs visomis ginčo išsprendimo įstatymų nustatyta tvarka galimybėmis, tai turi būti nurodoma atsakyme. *Toks informacinio pobūdžio atsakymas neskundžiamas*.

5. Aprašo 74 punkte nustatyta, kad jeigu prašymo ar skundo turinys yra susijęs su baudžiamojo proceso sprendimų priėmimu ar proceso veiksmų atlikimu, tačiau nėra pagrindo šio skundo nagrinėti Baudžiamojo proceso kodekso ar generalinio prokuroro patvirtintose Rekomendacijose dėl ikiteisminio tyrimo pradžios ir jos registravimo tvarkos numatyta tvarka (pvz., panašaus turinio prašymas ar skundas jau yra išnagrinėtas ir dėl jo priimtas sprendimas, kuris gali būti skundžiamas ikiteisminio tyrimo teisėjui, teismui, arba yra priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas, pasibaigęs apskundimo terminai ar pan.), pareiškėjui pateikiamas *informacinio pobūdžio atsakymas Aprašo numatyta tvarka*.

6. Prokuroro S. T. 2018-07-30 raštą aukštesnysis prokuroras įvertino kaip Aprašo nustatyta tvarka pareiškėjui pateiktą informacinio pobūdžio atsakymą ir, nors Aprašo reikalavimų pažeidimo nekonstatavo, pažymėjo, kad klausimas dėl informacinio pobūdžio rašto galimos neatitikties teisės aktuose numatytiems turinio reikalavimams perduotas spęsti Komisijai.

Komisija, įvertinusi Aprašo nuostatas bei tai, kad prokuroras S. T. argumentuotai taikė aprašo 53.3, 67 ir 73 punktus neišaiškindamas pareiškėjui rašto apskundimo tvarkos, neturi pagrindo konstatuoti Prokurorų etikos kodekso reikalavimų pažeidimo. Pareiškėjo teisės nebuvo pažeistos, nes jis pateikė skundą aukštesniajam prokurorui, kuris konstatavo prokuroro S. T. pasirinktos atsakymo formos teisingumą. Prokuroras S. T. Aprašo reikalavimus rašte taikė remdamasis šių reikalavimų turiniu ir jų suvokimu, todėl negali teigti, kad prokuroras veikė neprotingai, neteisėtai, nesąžiningai, nepadoriai, leido susiformuoti nuomonei, kad prokuroras piktnaudžiauja jam suteiktais įgaliojimais ar turi korupcinių interesų, nesilaikė etikos principų ir teisės aktų reikalavimų, piktnaudžiavo ar manipuliavo įstatymo suteikta veiksmų laisve, buvo nekantrus, neobjektyvus ir nekorektiškas.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 41 straipsnio 3 dalimi, Prokurorų etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2012 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. I-16 (2016 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. I-302 redakcija), 43.1 papunkčiu, Komisija

k o n s t a t u o j a:

Prokuroras S. T. nepadarė įstatymo pažeidimo, tarnybinio nusižengimo, prokuroro vardą žeminančio poelgio ar kito Etikos kodekso pažeidimo.

Komisijos pirmininkas

Martynas Jovaiša